SZKOŁA DLA INNOWATORA

Fundusze Europejskie
Inteligentny Rozwój

Rzeczpospolita Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

PROJEKT REALIZOWANY JEST PRZEZ:

CENTRUM EDUKACJI OBYWATELSKIEJ

PARTNERAMI PROJEKTU SĄ:

SZKOŁA EDUKACJI

Wolne Inicjatywy Społeczne

Stowarzyszenie "WIS" w Radowie Małym

PROJEKT WSPIERAJĄ:

Deloitte.

zwolnieni z teorii

Projekt Szkoła dla innowatora współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej, w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2014-2020, Priorytet 2: Wsparcie otoczenia i potencjału przedsiębiorstw do prowadzenia działalności B+R+I, Działanie 2.4: „Współpraca w ramach krajowego systemu innowacji" PO IR, Poddziałanie 2.4.1. inno_LAB-Centrum analiz i pilotaży nowych instrumentów.

Stop marnowaniu żywności

Karta zadania nr 29 (możliwa praca zdalna) dla nauczyciela/nauczycielki

Główne cele zadania

- ✓ Zdobędziesz wiedzę na temat problemu, jakim jest marnowanie żywności na świecie.
- ✓ Poznasz najczęstsze powody marnowania żywności na różnych etapach jej produkcji i dystrybucji.
- ✓ Poznasz sposoby przeciwdziałania marnowaniu żywności.

Kryteria sukcesu

- ✓ Podajesz różnicę między pojęciami: marnowanie żywności

oraz marnotrawstwo żywności.

- ✓ Podajesz powody marnowania żywności na różnych etapach jej produkcji i dystrybucji.
- ✓ Podajesz sposoby przeciwdziałania marnowaniu żywności.
- ✓ Wykonujesz prezentację na temat dawnych sposobów przechowywania żywności.

Zagadnienia z biologii

✓ sposoby przechowywania i przetwarzania żywności

Zagadnienia z geografii

✓ przyczyny i skutki marnowania żywności w Polsce i na świecie

Zagadnienia z wiedzy o społeczeństwie

✓ inicjatywy i kampanie społeczne

Zagadnienia z historii

✓ rolnictwo na przestrzeni wieków

✓ dawne sposoby przechowywania żywności

Zagadnienia z informatyki

✓ tworzenie prezentacji multimedialnej (np. w programie PowerPoint)

Odniesienia do podstawy programowej z informatyki

✓ II.3. korzystając z aplikacji komputerowych, przygotowuje dokumenty i prezentacje, także w chmurze, na pożytek rozwiązywanych problemów i własnych prac z różnych dziedzin (przedmiotów), dostosowuje format i wygląd opracowań do ich treści i przeznaczenia, wykazując się przy tym umiejętnościami

Kompetencje proinnowacyjne

WIĄZKA	KOMPETENCJA	UMIEJĘTNOŚCI/ POSTAWY	SYTUACJE
ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW	POWSTAWANIE POMYSŁÓW	tworzenie pomysłów i rozwijanie pomysłów własnych oraz innych	generowanie pomysłów na ograniczenie marnowania żywności
SAMODZIELNOŚĆ MYŚLENIA	SAMODZIELNOŚĆ MYŚLENIA	zbieranie i selekcjonowanie niezbędnych/wartościowych informacji	wyszukiwanie informacji i dokonywanie ich selekcji, weryfikowanie informacji – informacje na temat marnowania żywności oraz sposobów przechowywania żywności dziś i w dawnych czasach
	MYŚLENIE DYWERGENCYJNE	Patrzenie na problem z innego punktu widzenia	wybór najbardziej interesującej perspektywy rozwiązania problemu marnowania żywności

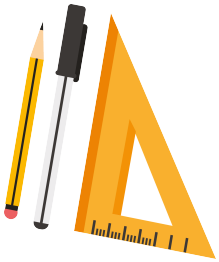

Środki dydaktyczne (dla każdego ucznia/ każdej uczennicy)

- ✓ karta zadania „Stop marnowaniu żywności”
- ✓ komputer z dostępem do Internetu i z możliwością przygotowania prezentacji multimedialnej (np. z programem PowerPoint)

Wyniki

Uczeń/uczennica opracuje sposoby zmniejszenia marnowania żywności w swojej rodzinie oraz w społeczności lokalnej.

Zadanie na etapie testowym. Możliwe modyfikowanie zadania i dostosowywanie go do możliwości i potrzeb nauczycieli i nauczycielek oraz uczniów i uczennic.

O ostatecznym kształcie zadania decyduje nauczyciel/nauczycielka.

Aktywność 1

Uczeń/uczennica czyta informacje na temat marnowania żywności i marnotrawstwa żywności. Dowiaduje się, dlaczego marnujemy żywność.

Od 18 lutego 2020 roku, zgodnie z nową ustawą, sklepy wielkopowierzchniowe w Polsce muszą przekazywać niesprzedaną żywność organizacjom charytatywnym. Chodzi przede wszystkim o produkty, które zostały wycofane ze sprzedaży ze względu na wady ich wyglądu bądź opakowań. Ustawa ta ma ograniczyć marnowanie żywności.

W ramach rozwiązywania zadania uczeń/uczennica odpowie na pytania, w jaki sposób może w swoim domu ograniczyć marnowanie żywności oraz jakie działania i inicjatywy są podejmowane w jego/jej okolicy w celu ograniczenia marnowania żywności. Zaczyna szukać odpowiedzi na te pytania w czasach starożytnych i w średniowieczu.

(karta zadania „Stop marnowaniu żywności”)

Wskazówki

Uczniowie/uczennice mogą rozwiązywać zadanie w parach.

Aktywność 2

Uczeń/uczennica dowiaduje się z Internetu, podręcznika do historii lub z innych książek, jak przechowywano żywność w czasach starożytnych, a jak w epoce średniowiecza. Przygotowuje prezentację w programie PowerPoint. Ma w niej przedstawić realia życia bez lodówek i plastikowych opakowań. W jaki sposób dystrybuowano żywność i z jakimi problemami zmagano się w tamtych epokach?
Prezentację przekazuje nauczycielowi/nauczycielce historii.

Zastanawia się, czy któryś ze starożytnych lub średniowiecznych sposobów przechowywania żywności moglibyśmy wykorzystać dzisiaj.

(krok 1, karta zadania „Stop marnowaniu żywności")

Aktywność 3

Wyrzucona żywność to straty wody, energii i surowców wykorzystywanych do jej wytworzenia. Uczeń/uczennica ogląda krótki wywiad telewizyjny dotyczący skali marnowania żywności w Polsce oraz sposobów ograniczania tego zjawiska: Co miesiąc polska rodzina marnuje 16 kg żywności, TVN, http://bit.ly/FilmTVN.

Zapisuje informacje, które wykorzysta w prezentacji. Notatki robi na kartce lub na komputerze.

(krok 2, karta zadania „Stop marnowaniu żywności")

Aktywność 4

Uczeń/uczennica dowiaduje się, jakie produkty spożywcze najczęściej wyrzucamy na śmietnik. Dlaczego je wyrzucamy? Poznaje najpopularniejsze propozycje działań ograniczających marnowanie żywności.

Ogląda trzy filmy dotyczące sposobów zapobiegania marnowaniu żywności:

1. Wykorzystaj, nie wyrzucaj;
2. Rób zakupy z listą;
3. Kupuj tyle, ile zjesz.

Źródło: https://niemarnuje.bankizywnosci.pl.

Opisuje rozwiązania, które może wprowadzić w swojej rodzinie, aby ograniczyć marnowanie jedzenia.

(krok 3, karta zadania „Stop marnowaniu żywności”)

Aktywność 5

Poznaje sposoby przeciwdziałania marnowaniu żywności stosowane przez różne instytucje. Zastanawia się, który z nich można byłoby wdrożyć w jego/jej okolicy. Opisuje, jak można ten sposób zaadaptować.

(krok 4, karta zadania „Stop marnowaniu żywności”)

Źródła

- https://www.krakow.bankizywnosci.pl/?p=4686
- http://www.krytykapolityczna.pl/artykuly/swiat/20130129/czy-naprawde-mamy-za-duzo-jedzenia
- http://bit.ly/FilmTVN
- https://bzsos.pl/wp-content/uploads/2016/04/Nie-marnuj-jedzenia_2017.pdf
- https://niemarnuje.bankizywnosci.pl
- http://wyborcza.pl/7,75400,21075271,jak-nie-marnowac-jedzenia-dunski-sposob.html
- https://wethecrowd.pl/przewodnik-sharing-economy-4-foodsharing/

(dostęp: luty 2020 r.)

Komentarz

Jest to zadanie interdyscyplinarne łączące treści z aż **pięciu przedmiotów**: biologii, geografii, wiedzy o społeczeństwie (godziny wychowawczej), historii oraz informatyki. Zadanie z **3. poziomu interdyscyplinarności**. Poznanie problemu marnowania żywności wymaga zastosowania wiedzy z zakresu biologii, geografii oraz wiedzy o społeczeństwie (godziny wychowawczej). Nieco luźniejszy jest związek z historią oraz z informatyką.

Zadanie skoncentrowane na problemie marnowania żywności.

Zadanie problemowe typu **„Ustal specyfikację”** – uczeń/uczennica opisuje zasady oszczędzania żywności oraz „**Zrekonstruuj**” – dowiaduje się, jak przechowywano żywność w czasach starożytnych oraz średniowiecznych.

Zadanie z możliwym udziałem grafiki – może wykorzystać grafikę w prezentacji, nie jest to jednak w zadaniu wyraźnie wskazane. Może przekładać informacje z reprezentacji symbolicznej na graficzną.

Zadanie eksperckie – tworzy prezentację. Pozostałe kroki zadania mogą być **zadaniami dla nowicjusza/nowicjuszki** – poznaje obecne i dawne sposoby przechowywania żywności oraz różne akcje społeczne związane z przeciwdziałaniem marnotrawstwu żywności.

Kontekst zadania: zadanie dotyczy realnej sytuacji, z którą uczeń/uczennica ma bezpośredni kontakt (problem marnowania żywności).

Komentarz

Uczniowie/uczennice rozwiązują zadanie **indywidualnie** lub **w parach**.

Dominującą aktywnością ucznia/uczennicy jest **praca indywidualna z kartą zadania** oraz informacjami z Internetu, a także **przygotowanie prezentacji multimedialnej**.

Wprowadzasz w tematykę zadania. **Pomagasz** w razie potrzeby.

Zadanie może być rozwiązywane w ramach **Biura Pracy Indywidualnej**, **pracy zdalnej**, **na lekcji** pod opieką nauczyciela/nauczycielki dowolnego przedmiotu lub **w cyklu lekcji** (lekcja historii – lekcja informatyki – lekcja biologii – lekcja wiedzy o społeczeństwie).

Zadanie **czasochłonne**.

Na podstawie scenariusza Hanny Habery Nikt nie powinien być głodny – żywność na świecie zawartego w publikacji Geografia. Edukacja globalna na zajęciach geografii w szkole podstawowej, CEO, Warszawa 2018:

https://globalna.ceo.org.pl/edukacja-globalna-na-zajeciach-geografii-w-szkole-podstawowej.

Autorka zadania: Dorota Jasińska

Centrum Edukacji Obywatelskiej
ul. Noakowskiego 10/1
00-666 Warszawa
(22) 875 85 97 wew. 109
szkoladlainnowatora@ceo.org.pl
www.szkoladlainnowatora.ceo.org.pl